

ଆୟ-କର ଆୟୁକ୍ତ, ଆସାନ୍ ଇତ୍ୟାଦି

ବନାମ

ପାନବାରୀ ତା କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍

ଏପ୍ରିଲ 19, 1965

[କେ. ସୁକାରାଓ , ଜେ. ସି. ଶାହା ଏବଂ ଏସ୍. ଏମ୍. ସିକ୍ସି, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ]

ଭାରତୀୟ ଆୟ-କର ଅଧିନିୟମ (11/1922)-"ପ୍ରିମିୟମ୍" ଏବଂ "ଭଡ଼ା"-ପ୍ରଭେଦ -
କିଛିରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରିମିୟମ୍-ପୁଞ୍ଜି ଲାଭ କିମ୍ବା ଆୟ ପ୍ରାପ୍ତି କି ?

କରଦାତା ନିଜର ତା ବଗିଚାକୁ ଭଡ଼ାଦାତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏକ ରାଶି ଯାହାକି ପ୍ରିମିୟମ୍ ଏବଂ
ବାର୍ଷିକ ଭଡ଼ା ଆକାରରେ କରଦାତାଙ୍କୁ ଦିଆଯିବ ତାହାର ପ୍ରତି ବଦଳରେ ଦଶ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଭଡ଼ାରେ
ଦେଲେ । ପ୍ରିମିୟମ୍ ଭାବରେ ଭଡ଼ା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ସମୟରେ ରାଶିଟିର ଏକ ଅଂଶ ପ୍ରଦାନ
କରାଗଲା ଏବଂ ବଳକା ରାଶିକୁ ଦଶଟି ବାର୍ଷିକ କିଛିରେ ଭାଗ କରାଗଲା; ଏବଂ ବାର୍ଷିକ ଭଡ଼ା
ମାସିକ କିଛିରେ ଦିଆଯିବାକୁ ଥିଲା । ପ୍ରିମିୟମ୍ ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ବାର୍ଷିକ କିଛିକୁ
ଆୟକର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆୟ ପ୍ରାପ୍ତି ଭାବରେ ତାଙ୍କ (କରଦାତା) ଉପରେ
କର ଲାଗୁ କରାଗଲା । ବିଚାରରେ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାକୁ ପୁଞ୍ଜି ଲାଭ ବୋଲି ଧରି ନେଲେ । ଏହା
ପରେ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଦ୍ଵାରା ଆବେଦନ କରାଗଲା ।

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିଆଗଲା : ପ୍ରିମିୟମ୍ ଭାବେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ବାର୍ଷିକ କିଛି ପୁଞ୍ଜି ଲାଭ
ଥିଲା ।

ଯେତେବେଳେ ଭଡ଼ାଦାତା ସୁଧକୁ ଏକ ମୂଲ୍ୟରେ ଭାଗ କରାଯାଏ, ସେତେବେଳେ ପ୍ରଦାନ
କରାଯାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟ ହେଉଛି ପ୍ରିମିୟମ୍ କିମ୍ବା ସଲାମୀକିନ୍ତୁ ଭଡ଼ା ଆକାରରେ ଲାଭର ଅବିଚ୍ଛିନ୍ନ
ଉପଭୋଗ ପାଇଁ କରାଯାଇଥିବା ସାମୟିକ ଦେୟ ଭଡ଼ା ପ୍ରକୃତିର ଅଟେ । ପ୍ରଥମଟି ହେଉଛି ପୁଞ୍ଜି
ଆୟ ଏବଂ ଦ୍ଵିତୀୟଟି ହେଉଛି ଆୟ ପ୍ରାପ୍ତି । ଏଠାରେ ଏପରି ପରିସ୍ଥିତି ହୋଇପାରେ ଯେଉଁଠାରେ
ପକ୍ଷମାନେ ଚତୁର ବାକ୍ୟାଂଶ ବ୍ୟବହାର କରି କାରବାରର ପ୍ରକୃତ ସ୍ଵଭାବକୁ ଛଦ୍ମାବୃତରେ ରଖିଥାଇ
ପାରନ୍ତି । କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ତଥାକଥିତ ପ୍ରିମିୟମ୍ ପ୍ରକୃତରେ ଅଗ୍ରୀମ ଭଡ଼ା ଏବଂ ଅନ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ

ଭଡ଼ା ଏକ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଦିଆଯିବାକୁ ଥିବା ମୂଲ୍ୟ । ଏହା ଏକ କାରବାରର ଆକାର ନୁହେଁ ବରଂ ଏହାର ଉପାଦାନ ଯାହା ଏଠାରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ବ୍ୟବହୃତ ନାମକରଣ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ କିମ୍ବା ସିଦ୍ଧାନ୍ତମୂଳକ ହୋଇନପାରେ କିନ୍ତୁ ଏହା ଅନ୍ୟ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିରୂପଣ କରିବାରେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରେ । ପ୍ରିମିୟମକୁ ଗୋଟିଏ ଥରରେ କିମ୍ବା କିଛି ଆକାରରେ ପଇଠ କରାଯାଇପାରିବ । ପ୍ରକୃତ ପରୀକ୍ଷଣ ହେଉଛି ଯେ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦଖଲ ପାଇଁ ଏକକାଳୀନ କିମ୍ବା କିଛିରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଉକ୍ତ ରାଶି ହେଉଛି ଏକ ପ୍ରତିବଦଳ କି ?

ରାମଗଡ଼ର ରାଜା ବାହାଦୁର କାମାକ୍ଷ୍ୟ ନାରାୟଣ ସିଂହ ବନାମ ଆୟ-କର ଆୟୁକ୍ତ ବିହାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା, (1943) 11 I.T.R. 513, ଆସାମ କୃଷି ଆୟକର ପରିଷଦର ସଦସ୍ୟ ବନାମ *ସିନ୍ଧୁରାଣୀ ଚୌଧୁରୀ*, (1957) 32 I.T.R. 169, ଏବଂ ଚିନ୍ତାମଣି ସାରନ ନାଥ ସାହୁ *ଦେଓ ବନାମ ଆୟ-କର ଆୟୁକ୍ତ ବିହାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା*, (1961) 41 I.T.R. 506, ମାମଲାର ରାୟ ଗୁଡ଼ିକର ମର୍ମକୁ ଏଠାରେ ପ୍ରୟୋଗ କଲା ।

ପକ୍ଷମାନେ, ଯେଉଁମାନେ ନିଜ ବ୍ୟବସାୟରେ ଭଲ ଭାବରେ ପାରଙ୍ଗମ ବ୍ୟବସାୟୀ ଥିଲେ, ସେମାନେ "ପ୍ରିମିୟମ୍" ଏବଂ "ଭଡ଼ା" ଦୁଇଟି ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଜାଣିଥିବା ଅନୁମାନ କରାଯାଏ, ଏବଂ ସେମାନେ ଦୁଇଟି ଭିନ୍ନ ଦେୟକୁ ସୂଚିତ କରିବା ପାଇଁ ସେହି ଦୁଇଟି ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ । ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିବା ବାର୍ଷିକ ଭଡ଼ା ଥିଲା Rs 54, 500/- ଟଙ୍କାର ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣର ରାଶି ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରିମିୟମକୁ 10 ବର୍ଷ ରେ ଭାଗ କରାଗଲା, ତାହା ବାର୍ଷିକ Rs 22, 500/- ଟଙ୍କାରେ ବିଭକ୍ତ ହେଲା । ତେଣୁ, ଏହା ଅନୁମାନ କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ନଥିଲା ଯେ ପକ୍ଷମାନେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଛଦ୍ମାବୃତରେ ରଖିଥିଲେ ଏବଂ ଭଡ଼ାଟିର ଏକ ଅଂଶକୁ ପ୍ରିମିୟମ ଆକାରରେ ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ । କିଛିରେ ପ୍ରିମିୟମ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାର ଏକ ମାତ୍ର ତଥ୍ୟ କ୍ଷଷ୍ଟ ଭାବରେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯାହା ପଟ୍ଟାଧାରୀଙ୍କୁ ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ସାହାଯ୍ୟ ହୋଇଥାଇପାରେ ।

ପ୍ରିମିୟମ୍ କିମ୍ବା ଭଡ଼ା ଦେବାରେ ଅବହେଳା କଲେ , ଭଡ଼ା ଦାତା ଅଣଦେୟ ପ୍ରିମିୟମର ବଳକା ଅଂଶ ଆଦାୟ କରିବାକୁ ହକଦାର୍ ହେବେ କିନ୍ତୁ ପ୍ରିମିୟମର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଳକା ଅଂଶକୁ ସେ ଆଦାୟ କରିବାକୁ ହକଦାର୍ ହେବେ ନାହିଁ, ତେଣୁ ଭଡ଼ା ଦଲିଲ୍ ରେ ଥିବା ଖଣ୍ଡରେ ଆଧାରିତ ଏପରି ଧାରଣା ଭଡ଼ା ଦଲିଲ୍ ରେ ଥିବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀକୁ ଅଣଦେଖା କରେ । ଅନ୍ୟ ଖଣ୍ଡ ଗୁଡ଼ିକ ସନ୍ଦର୍ଭରେ ,

ଏହି ଖଣ୍ଡକୁ ଏପରି ବିଚାର କରାଯିବ ନାହିଁ ଯେ ଏହା ଉଡା ଦଲିଲ ରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ ସର୍ତ୍ତବଳୀ କୁ ଲଂଘନ କରେ କିମ୍ବା ଏହା ସହ ସ୍ପଷ୍ଟ ସୃଷ୍ଟି କରେ ।

ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 150/1964 ।

ଆୟ-କର ମାମଲାର ବିଚାରାଧିକାର ପ୍ରେରଣ ସଂଖ୍ୟା 7/1959 ରେ ଆସାମ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ତାରିଖ ମାର୍ଚ୍ଚ 22, 1960 ର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ବର୍ତ୍ତମାନର ଏହି ଆବେଦନ । ସି.

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଏମ୍. ଡି. କାରଖାନା ଏବଂ ଆର୍. ଏମ୍. ସତପଥୀ ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ତରଫରୁ ସମ୍ପତ ଆୟାଙ୍ଗର ଏବଂ ଜେ. ପି. ଗୋୟଲ ।

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ସୁକା ରାଓଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା । ତାରିଖ ମାର୍ଚ୍ଚ 31, 1950 ର ପଞ୍ଜୀକୃତ ଉଡା ଦଲିଲ୍ ଦ୍ଵାରା କରଦାତା କମ୍ପାନୀ, ଯିଏକି ଏଠାରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସେ ଆସାମର ଦାରରଙ୍ଗରେ ଥିବା "ପାନବାରୀ ଟା ବଗିଚା" ଏବଂ "ବାରତୋଲା ଟା ବଗିଚା" ନାମକ ଦୁଇଟି ଟା ବଗିଚାକୁ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଥିବା ଯନ୍ତ୍ର ପାତି ଏବଂ ଗୃହ ସହ ମେସର୍ସ ହୀରାଲାଲ ରାମଦାସ ନାମକ ଏକ ସଂସ୍ଥାକୁ ଜାନୁଆରୀ 1, 1950 ରୁ ଉଡାରେ ଦେଲେ । ଉଡା ଧାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉଡା ଦାତାଙ୍କୁ Rs 2,25,000 /- ଟଙ୍କା ରାଶି ଏବଂ Rs 54, 000/- ଟଙ୍କାର ପ୍ରିମିୟମ୍ ଏବଂ ବାର୍ଷିକ ଉଡା ରେ ଦିଆଯିବାକୁ ଥିବା ରାଶିର ପ୍ରତିବଦଳରେ ଏହି ଦଲିଲ୍ ନିଷ୍ପାଦନ କରାଗଲା । ଏହି ପ୍ରିମିୟମକୁ ନିମ୍ନମତେ ପ୍ରଦାନ କରିଥିବାକୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରଖାଗଲା : Rs 45, 000/- ଟଙ୍କାକୁ ଉଡା ଦଲିଲ୍ ନିଷ୍ପାଦନ କରିବା ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ଥରରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ଏବଂ ବଳକା Rs 1,80,000/- ଟଙ୍କାକୁ ଅର୍ଦ୍ଧବାର୍ଷିକ କିଛିରେ Rs 11, 250/- ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ କରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷ ଜାନୁଆରୀ 31 ଏବଂ ଜୁଲାଇ 31 ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । Rs 54, 000/- ଟଙ୍କା ର ବାର୍ଷିକ ଉଡାକୁ ନିମ୍ନମତେ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରଖାଗଲା : ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସର ଶେଷ ଦିନରେ କିମ୍ବା ତା 'ପୂର୍ବରୁ ମାସିକ 1,000/- ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ, ଯାହା ବର୍ଷକୁ ମୋଟ Rs 12,000/- ଟଙ୍କା ହେବ , ଏବଂ ବଳକା Rs 42, 000/- ଟଙ୍କାକୁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଡିସେମ୍ବର 31 ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ଫେବୃଆରୀ 25, 1957 ରେ, ଆକଳନ ବର୍ଷ 1952-53 ପାଇଁ, ଆୟକର ଅଧିକାରୀ ପ୍ରିମିୟମ୍ ଆକାରରେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଆକଳନ ବର୍ଷରେ ଦିଆଯାଇଥିବା Rs 11,250/- ଟଙ୍କାର କିଛିକୁ କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆୟ ପ୍ରାପ୍ତି ଭାବରେ ଆକଳନ କଲେ । ଆବେଦନ ଉପରେ, ଅଧିକାରୀ

ସହକାରୀ ଆୟୁକ୍ତ, ଆୟକର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଆଦେଶ ନିଷ୍ଠିତ କଲେ । ପୁଣି ଥରେ ଆବେଦନରେ ଆୟକର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ମଧ୍ୟ ରାୟ ଦେଲେ ଯେ ଉକ୍ତ ପ୍ରିମିୟମ୍ ପ୍ରକୃତରେ ଭଡା ଦଲିଲ୍ ଅନୁଯାୟୀ ଭଡା ହିଁ ଥିଲା , ତେଣୁ ଆୟ-କର ଭାବେ ତାହା ଦେୟ ଯୋଗ୍ୟ । କରଦାତା ଙ୍କ ଅନୁରୋଧ କ୍ରମେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ, ଏଠାରେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ବୋଲି କୁହାଯାଇଥିବା ଆୟକର ଅଧିନିୟମ, 1922ର ଧାରା 66 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନ କୁ ବିଚାର ପାଇଁ ପଠାଇଥିଲେ :

" ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏବଂ ତାରିଖ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 1950 ରେ ଭଡା ଦଲିଲ୍ ର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ର ଧାରଣା ଉପରେ ଆକଳନ ବର୍ଷ ରେ କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବା Rs 11,250/- ଟଙ୍କାର ରାଶି ଆୟ କିମ୍ବା ପୁଞ୍ଜି - ପ୍ରାପ୍ତି ଥିଲା କି ?

ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ଦେଲେ ଯେ ଆକଳନ ବର୍ଷରେ କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବା Rs. 11,250/- ଟଙ୍କାର ରାଶି ହେଉଛି ପୁଞ୍ଜି ରାଶି ଏବଂ ଉକ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନର ତଦନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତର ଦେଲେ । ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଆଧାରରେ ରାଜସ୍ଵ ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏହି ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି ।

ଏହି ଆବେଦନରେ ଉଠିଥିବା ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଯେ ଭଡା ଦଲିଲ୍ ରେ ପ୍ରିମିୟମ୍ ରୂପେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ରାଶି ପ୍ରକୃତରେ ଭଡା କି ଏବଂ ତେଣୁ ତାହା ଆୟ ପ୍ରାପ୍ତି କି ? ଭଡା ଦଲିଲ୍ କୁ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ସଲୀମୀ ରୂପେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରିମିୟମ୍ ର ଧାରଣା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆଇନକୁ ସଂକ୍ଷେପରେ ନଜର ପକାଇବା ଆମ ପାଇଁ ଉଚିତ୍ ହେବ ।

ପ୍ରିମିୟମ୍ ଏବଂ ଭଡା ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ *ରାମଗଡ଼ର ରାଜା ବାହାଦୂର କାମାକ୍ଷ୍ୟ ନାରାୟଣ ସିଂହ ବନାମ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ବିହାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ମାମଲାରେ* ⁽¹⁾ ନ୍ୟାୟିକ କମିଟି ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରାଯାଇଥିଲା :

“ ଭଡା ଧାରୀଙ୍କର ଅଧିକାରକୁ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ନିମିତ୍ତ, ଏହା (ସଲୀମୀ) ହେଉଛି ଏକ ଏକକ ଦେୟ ଯାହା ଭଡା ଦଲିଲ୍ ଦ୍ଵାରା ସେମାନଙ୍କୁ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ଲାଭର ଉପଭୋଗ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ । ସେହି ସାଧାରଣ ଅଧିକାରକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ଏକ ପୁଞ୍ଜି ସମ୍ପତ୍ତି ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରେ, ଏବଂ ଏହାକୁ କିଣିବାକୁ ପ୍ରଦାନ

(¹) [1943] 11 I.T.R. 513, 510

କରାଯାଇଥିବା ରାଶିକୁ ପୁଞ୍ଜି ହିସାବରେ ଦେୟ ଭାବରେ ଧରାଯାଇପାରେ । କିନ୍ତୁ ରାଜସ୍ୱ ଗୁଡିକ ଏକ ଭିନ୍ନ ସ୍ଥିତିରେ ରହିଛି । "

ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭଡା ଦଲିଲଗୁଡିକୁ ୨୨୨ ବର୍ଷ ପାଇଁ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା ; କିନ୍ତୁ, ଯଦିଓ ଏହା ଏକ ପରିସ୍ଥିତି ଥିଲା, ନ୍ୟାୟିକ କମିଟିରେ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଏହା ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ କାରଣ ନଥିଲା ଯେ ଭଡା ଦଲିଲ ଅଧୀନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସଲାମି ଏକ ପୁଞ୍ଜି ସମ୍ପତ୍ତି ଥିଲା । *ଆସାମର କୃଷି ଆୟକର ପରିଷଦର ସଦସ୍ୟ, ବନାମ ସିନ୍ଧୁରାଣୀ ଚୌଧୁରୀଙ୍କ ମାମଲାରେ* (¹) ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ "ସଲାମି ୧" କୁ ନିମ୍ନମତେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଛନ୍ତି :

" ସଲାମିର ସୂଚକ ହେଉଛି (1) ଏହାର ଏକକ ଅଣ-ପୁନରାବୃତ୍ତି ସ୍ୱଭାବ ଏବଂ (2) ପ୍ରଜାସ୍ୱରୁ ସୃଷ୍ଟି ପୂର୍ବରୁ ହୋଇ ଥିବା ଦେୟ । ଏହା ଭଡାଟିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଧିକୃତ ହେବା ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିବଦଳ ଏବଂ ଏହା ଭଡା କିମ୍ବା ଆୟ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, ବରଂ ଏହା ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ପୁଞ୍ଜି ପ୍ରାପ୍ତି ଅଟେ ।

ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦେୟ ଗୋଟିଏ ଥରରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ତାହା ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ମୂଳକ ପରୀକ୍ଷା ନଥିଲା, କାରଣ ସଲାମି ଗୋଟିଏ ଦେୟରେ କିମ୍ବା କିଛି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରିବ । ପ୍ରକୃତ ପରୀକ୍ଷଣ ହେଉଛି ଯେ ଭଡାଟିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦଖଲ ପାଇଁ ଏକକାଳୀନ କିମ୍ବା କିଛିରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଉକ୍ତ ରାଶି ହେଉଛି ଏକ ପ୍ରତିବଦଳ କି ? ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ପୁନର୍ବାର ଚିନ୍ତାମଣି ସରନ ନାଥ ସାହୁ ଦେଓ ବନାମ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ବିହାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ମାମଲାରେ ଏହି ବିଷୟ ଉପରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ବିଚାର କରି କେତେକ ମାମଲାରେ *ବକ୍ସାଇଟ୍ ଖନନ ପାଇଁ ୬ ମାସ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ କିମ୍ବା ଦୁଇ ବର୍ଷ ପାଇଁ* କରଦାତା କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅନୁମତି ପତ୍ର ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବିଚାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିଥିଲେ ଯେ :

" ସଲାମିର ସଂଜ୍ଞା ଏକ ସାଧାରଣ ଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଏହା ଏକ ନୂତନ ଭଡାଟିଆ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଦଖଲରେ ରଖିବା ପାଇଁ ଜଣେ ଭଡାଟିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ପ୍ରତିବଦଳ ଥିଲା । "

(¹) [1957] 32 I. T. R. 169.

ସେହି ପରୀକ୍ଷଣକୁ ପ୍ରୟୋଗ କରି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେହି ମାମଲାରେ ରାୟ ଦେଲେ ଯେ ଉକ୍ତ ଅନୁମତି ପତ୍ର ଅଧୀନରେ ପୁଞ୍ଜି ସମ୍ପତ୍ତିର ଏକ ସାଧାରଣ ଅଧିକାର ଆକାରରେ ଅନୁମତି ପତ୍ର ମଞ୍ଜୁର କାରୀଙ୍କର ପୁଞ୍ଜିର ଏକ ଅଂଶକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ନିମିତ୍ତ ଏକ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହି ତିନୋଟି ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଉତ୍କୃଷ୍ଟଗୁଡ଼ିକୁ ବହୁଗୁଣିତ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର ଅଧିନିୟମ 105 ଅନୁଯାୟୀ, ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତିର ଏକ ଭଡା ଦଲିଲ ହେଉଛି ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ପାଇଁ କରାଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଉପଭୋଗ କରିବାର ଅଧିକାରର ହସ୍ତାନ୍ତର, ଯାହା କ୍ଷତ୍ତ୍ୱ କିମ୍ବା ନିହିତ କିମ୍ବା ଚିରସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ, ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦିଆଯାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟର ପ୍ରତିବଦଳରେ, କିମ୍ବା ଅର୍ଥ, ଫସଲ, ସେବା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ମୂଲ୍ୟର ଜିନିଷ, ଯାହା ସମୟ ସମୟରେ କିମ୍ବା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅବସରରେ ହସ୍ତାନ୍ତରକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହସ୍ତାନ୍ତରଗ୍ରହୀତା ଯିଏ ଏହିପରି ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଉପରେ ହସ୍ତାନ୍ତର ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

ହସ୍ତାନ୍ତରକାରୀଙ୍କୁ ଭଡାଦାତା କୁହାଯାଏ, ହସ୍ତାନ୍ତରଗ୍ରହୀତାଙ୍କୁ ଭଡା ଧାରୀ କୁହାଯାଏ, ମୂଲ୍ୟକୁ ପ୍ରିମିୟମ୍ କୁହାଯାଏ, ଏବଂ ଟଙ୍କା, ଅଂଶ, ସେବା କିମ୍ବା ଏହିପରି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜିନିଷକୁ ଭଡା କୁହାଯାଏ । ତେଣୁ, ଏହି ଧାରା ସମ୍ପତ୍ତି ଉପଭୋଗ କରିବାର ଅଧିକାର ହସ୍ତାନ୍ତର ପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ସମୟ ରୁ ସମୟ କ୍ରମେ ଭଡା ଦାତାଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଭଡା ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ପ୍ରକାଶ କରିଥାଏ । ଯେତେବେଳେ ଭଡା ଦାତାଙ୍କ ସୁଧକୁ ଏକ ମୂଲ୍ୟରେ ଭାଗ କରି ପୃଥକ କରାଯାଏ , ସେତେବେଳେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟ ହେଉଛି ପ୍ରିମିୟମ୍ କିମ୍ବା ସଲାମି । କିନ୍ତୁ ଭଡା ଦଲିଲ୍ ଅଧୀନରେ ଲାଭର ନିରନ୍ତର ଉପଭୋଗ ପାଇଁ କରାଯାଇଥିବା ସାମୟିକ ଦେୟ ଭଡା ସ୍ୱଭାବର ଅଟେ । ପ୍ରଥମଟି ହେଉଛି ପୁଞ୍ଜି ଆୟ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟଟି ହେଉଛି ଆୟ ପ୍ରାପ୍ତି । ଏଠାରେ ଏପରି ପରିସ୍ଥିତି ହୋଇପାରେ ଯେଉଁଠାରେ ପକ୍ଷମାନେ ଚତୁର ବାକ୍ୟାଂଶ ବ୍ୟବହାର କରି କାରବାରର ପ୍ରକୃତ ସ୍ୱଭାବକୁ ଛଦ୍ମାବୃତ କରନ୍ତି । କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ତଥାକଥିତ ପ୍ରିମିୟମ୍ ପ୍ରକୃତରେ ଅଗ୍ରୀମ ଭଡା ଏବଂ ଅନ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭଡା ଏକ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଦିଆଯିବାକୁ ଥିବା ମୂଲ୍ୟ । ଏହା କାରବାରର ଏକ ଆକାର ନୁହେଁ ବରଂ ଏହାର ଉପାଦାନ ଯାହା ଏଠାରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଏଠାରେ ବ୍ୟବହୃତ ନାମକରଣ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ କିମ୍ବା

ନିଷ୍ପତ୍ତି ମୂଳକ ହୋଇନପାରେ କିନ୍ତୁ ଏହା ଅନ୍ୟ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ନିରୂପଣ କରିବାରେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ।

ଉକ୍ତ ନୀତିଗୁଡ଼ିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ତାରିଖ 1950 ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ 31, 1950 ଉଡା ଦଲିଲ୍ କୁ ଆସନ୍ତୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା । ସେହି ଦସ୍ତାବିଜ୍ ଅନୁଯାୟୀ ବଙ୍ଗଳା, କାରଖାନା, ଗୃହ, ଗୋଦାମ, କୁଳି ଗୃହ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନିର୍ମାଣଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଚା 'ଅଧୀନରେ ଯଥାକ୍ରମେ 320 ଏକର ଏବଂ 305 ଏକର ବିଶିଷ୍ଟ ଦୁଇଟି ବୃହତ ଚା ବାଗିଚାର ମାଲିକାନାକୁ ଉଡା ଦାତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା 10 ବର୍ଷର ଅବଧି ପାଇଁ ଉଡା ଧାରୀ କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ; ଏବଂ ସେହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଉଡା ଧାରୀ ଉକ୍ତ ଦସ୍ତାବିଜ୍ ରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଢଙ୍ଗରେ ଉକ୍ତ ଚା ବାଗିଚାକୁ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବେ । ତେଣୁ ସେହି ଦସ୍ତାବିଜ୍ ଅନୁଯାୟୀ ଉଡା ଦାତାଙ୍କ ର ଉକ୍ତ ବାଗିଚାରେ ଥିବା ଏକ ଯଥେଷ୍ଟ ଥିବା ମାଲିକାନା ଅଂଶ ଏବଂ ଉକ୍ତ ବାଗିଚାକୁ ନିଜ ଇଚ୍ଛା ମୁତାବକ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ଅଧିକାର ମଧ୍ୟ ଉଡା ଧାରୀ କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଗଲା । ଉଡା ଦଲିଲ୍ ର ଖଣ୍ଡ 4 ଅନୁଯାୟୀ ଉକ୍ତ ଅଧିକାର ର ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ପାଇଁ Rs. 2.25,000/- ଟଙ୍କାର ଏକ ପ୍ରିମିୟମ୍ ଉଡା ଦାତାଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଥିଲା ଏବଂ ଉଡା ଧାରୀଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ବାଗିଚା କୁ ବ୍ୟବହାର କରିବା ନିମନ୍ତେ Rs. 54,000/- ଟଙ୍କାର ବାର୍ଷିକ ଉଡା ଦେୟ କରିବାକୁ ଥିଲା । ଉଭୟ ପ୍ରିମିୟମ୍ ଏବଂ ଉଡା ଦସ୍ତାବିଜ୍ ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଢଙ୍ଗରେ କିଛି ଆକାରରେ ଦେୟ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା । ଏଠାରେ ପକ୍ଷମାନେ ବ୍ୟବସାୟୀ ଥିଲେ, ଯେଉଁମାନେ କି ସମ୍ଭବତଃ ଚା ବାଗିଚାର କାର୍ଯ୍ୟ ବିଷୟରେ ବେଶ୍ ପାରଙ୍ଗମ ଥିଲେ । ସେମାନେ "ପ୍ରିମିୟମ୍" ଏବଂ "ଉଡା" ଦୁଇଟି ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଜାଣିଥିବା ଅନୁମାନ କରାଯାଏ; ଏବଂ ସେମାନେ ଦୁଇଟି ଭିନ୍ନ ଦେୟକୁ ସୂଚିତ କରିବା ପାଇଁ ସେହି ଦୁଇଟି ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ । ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିବା ବାର୍ଷିକ ଉଡା ଥିଲା Rs 54, 500/- ଟଙ୍କାର ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣର ରାଶି ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରିମିୟମକୁ 10 ବର୍ଷ ରେ ଭାଗ କରାଗଲା, ତାହା ବାର୍ଷିକ Rs 22, 500/- ଟଙ୍କାରେ ବିଭକ୍ତ ହେଲା । ତେଣୁ, ଏହା ଅନୁମାନ କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ନଥିଲା ଯେ ପକ୍ଷମାନେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଛଦ୍ମାବୃତରେ ରଖିଥିଲେ ଏବଂ ଉଡାଟିର ଏକ ଅଂଶକୁ ପ୍ରିମିୟମ ଆକାରରେ ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରିମିୟମ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାର ଏକ ମାତ୍ର ତଥ୍ୟ କ୍ଷଣ୍ଡ ଭାବରେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯାହା ପକ୍ଷାଧାରୀଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ହୋଇଥାଇପାରେ । ଉଡା ଦଲିଲ୍ ର ଖଣ୍ଡ 8, ଯାହା ଉପରେ ରାଜସ୍ଵ ବିଭାଗ ତରଫରୁ ବିଦ୍ଵାନ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ଵାସ ରଖାଯାଇଥିଲା ତାହା ଏଠାରେ ବିରୋଧାଭାଷ ଭାବରେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନୁହେଁ । ସେଥିରେ ଏପରି ପ୍ରାବଧାନ ରହିଛି :

“ (1) ଯଦି ପ୍ରିମିୟମ କିମ୍ବା ବାର୍ଷିକ ଭଡା ପାଇଁ ଉପରୋକ୍ତ କିଛିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟି ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ହେବା ପରେ ଦୁଇ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ (ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବେ ଦାବି ହେଉ କିମ୍ବା ନ ହେଉ) ଦେୟ ହୁଏ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଯଦି ଭଡା ଧାରୀ ଉପଯୁକ୍ତ ତାରିଖରେ ଭଡା ଦାତାଙ୍କୁ କୌଣସି ରାଶି କିମ୍ବା ଏହାର ଏକ ପରିମାଣ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ଅବହେଳା କରନ୍ତି କିମ୍ବା ପୂର୍ବରୁ ଏଥିରେ ଥିବା କୌଣସି ତ୍ରୁଟି, ନିୟମାବଳୀ କିମ୍ବା ସର୍ତ୍ତକୁ ପାଳନ କରିବାରେ ଏବଂ ଭଡା ଦାତାଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇବାକୁ ଥିବା କୌଣସି ରାଶିକୁ ଦେବାରେ , ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବାରେ ଓ ତୁଲାଉବାରେ କିମ୍ବା ଯଦି ଭଡା ଦାତା କି ସଂସ୍ଥା ତି ପୁନର୍ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ଭଡା ଦାତାଙ୍କ ଅଂଶୀଦାର ଯଦି ଦେବାଳିଆ ଘୋଷିତ ହୁଅନ୍ତି ସେହି କାରଣ ଛଡା ଅନ୍ୟଥା ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଏ, ତେବେ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କିମ୍ବା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଅବସାନ ହୋଇଯାଇଥିବା ଚା ବଗିଚା କିମ୍ବା ଏହାର ପରିସର କିମ୍ବା ତାହାର କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରକୁ ତାଙ୍କର ପୂର୍ଣ୍ଣ ହକରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାକୁ ଭଡା ଦାତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଆଇନତଃ ହେବ ଏବଂ ତା' ପରେ ଏହି ଅତଳାବସ୍ଥା ଏଥିରେ ଥିବା ଭଡାଦାତାଙ୍କ ତ୍ରୁଟିର ଉଲ୍ଲଂଘନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି କ୍ଷତି କିମ୍ବା କ୍ଷତି ପୁରଣକୁ ଭଡା ଦାତାଙ୍କ ଅଧିକାର ପ୍ରତି ପକ୍ଷପାତ ନକରି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବ ଏବଂ ସେହି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ବର୍ଷରେ ଦେୟ ହେବାକୁ ଥିବା ବଳକା କିଛି , ଦେୟ ହୋଇନଥିବା ପ୍ରିମିୟମ୍ କିମ୍ବା ଭଡାକୁ ଆଦାୟ କରିବାର ଅଧିକାର ସହ ଅନ୍ୟ ଅଧିକାର ଏବଂ ପ୍ରତିକାରଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ଏହା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବ ।

ତର୍କ ହେଉଛି ଯେ ଏହି ଖଣ୍ଡରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇଥିବା ଅବହେଳା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା ଭଡାଦାତା ପାଇଁ ପରିସରରେ ପୁନଃ ପ୍ରବେଶ କରିବା ପାଇଁ ଆଇନତଃ ହେବ ଏବଂ ସେହି ସ୍ଥଳରେ ଖଣ୍ଡ ୫ ର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ସେ ଦେୟ ହୋଇନଥିବା ପ୍ରିମିୟମ୍ ର ବଳକା କିଛିକୁ ଆଦାୟ କରିବା ପାଇଁ ହକଦାର୍ ହେବେ , କିନ୍ତୁ ପ୍ରିମିୟମ୍ ର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଳକା ଅଂଶକୁ ଆଦାୟ କରିବାକୁ ହକଦାର୍ ହେବେ ନାହିଁ । ଏହି ଧାରଣା , ଯଦିଓ ଏହା ପ୍ରଥମେ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ବୋଲି ମନେ ହୁଏ, କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତରେ ଭଡା ଦଲିଲ୍ ର ମୁଖ୍ୟ ସର୍ତ୍ତାବଳୀକୁ ଏହା ଅଣଦେଖା କରେ । ଅବହେଳା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରାବଧାନ ପାଇଁ ଥିବା ଖଣ୍ଡ ଭଡା ଦଲିଲ୍ ର ମୁଖ୍ୟ ସର୍ତ୍ତାବଳୀକୁ ନଷ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ତୁରନ୍ତ ନିଯୋଜିତ ହୁଏ । ଭଡା ଦଲିଲ୍ ର ଖଣ୍ଡ 1 ଅନୁଯାୟୀ ଭଡା ଧାରୀ କି ଦ୍ଵାରା ଭଡା ଦାତାଙ୍କୁ ପ୍ରିମିୟମ୍ ଆକାରରେ ଦିଆଯିବାକୁ ଥିବା Rs. 2,25,000/-ଟଙ୍କାର ରାଶି ହେଉଛି ପ୍ରତିବଦଳ । ଏହାର ଖଣ୍ଡ 4 ଅନୁଯାୟୀ ଉକ୍ତ ପ୍ରିମିୟମ୍ କୁ କିଛି ଆକାରରେ ଦେବାକୁ ପଡିବ ; ଖଣ୍ଡ ୫ ଅନୁଯାୟୀ

ଭଡା ଦାତା ଲୋ ଭଡା ଦଲିଲ୍ କୁ ଅକାମୀ କରିବାର ମଧ୍ୟ ଏକ ଉପାୟ ରହିବ ଏବଂ ଦସ୍ତାବିଜ୍ ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଅଧିକାରଗୁଡ଼ିକୁ ପକ୍ଷପାତ ନକରି ଏହି ଖଣ୍ଡରେ ବର୍ଣ୍ଣନା ହୋଇଥିବା ପରିସ୍ଥିତି ରେ ଉକ୍ତ ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରିବା କୁ ମଧ୍ୟ ଏକ ଉପାୟ ରହିବ । ତାଙ୍କ ଅଧିକାରଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ହେଉଛି କିଛିରେ ପ୍ରିମିୟମ ଆଦାୟ କରିବା । ସଂରକ୍ଷିତ ଅଧିକାର ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ଅଣଦେୟ ପ୍ରିମିୟମର କିଛିର ବଳକା ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରିବାର ତାଙ୍କର ଅଧିକାର, ସମ୍ଭବତଃ ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଅଧିକାରରୁ ବଞ୍ଚିତ କରିପାରିବ ନାହିଁ ଯାହା ମଧ୍ୟ କ୍ଷଣ୍ଟ ଭାବରେ ଏହା ଅଧୀନରେ ସଂରକ୍ଷିତ ହୋଇଛି । ଏହି ଖଣ୍ଡ ର ପ୍ରସ୍ତୁତି କଳାନିପୁଣତା ନୁହେଁ ବରଂ ଏହା ଅସ୍ପଷ୍ଟ ; କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ଖଣ୍ଡ ଗୁଡ଼ିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହାକୁ ଭଡା ଦଲିଲ୍ ର ମୁଖ୍ୟ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ କୁ ଉଲ୍ଲେଖନ କିମ୍ବା ତାହା ସହ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିବା ଭଳି ବିବେଚନା କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

ତୃତୀୟତଃ, ଏହା ଚର୍ଚ୍ଚା କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଭଡା ଦଲିଲ୍ ର 1950 ମସିହା ପରେ ନିଷ୍ପାଦନ ହେବା ପରେ ମୋଟ ପ୍ରିମିୟମ୍ ର କିଛି ଏବଂ ଭଡା ଆକାରରେ ଯେଉଁ ଆୟ ପାଉଥିଲେ ସେଗୁଡ଼ିକ ଭଡା ପୂର୍ବରୁ ସେ ପାଉଥିବା ଲାଭରୁ ଅଧିକ ନଥିଲା ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକ ଏହି ଭିତ୍ତି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ସୂଚିତ କରୁଥିଲା ଯେ ଭଡାକୁ ପ୍ରକୃତରେ ପ୍ରିମିୟମ୍ ଏବଂ ଭଡା, ଏପରି ଦୁଇ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା . ଏହି ଚର୍ଚ୍ଚା ନିମ୍ନଲିଖିତ ରେ କରଦାତା କମ୍ପାନୀଙ୍କର ପ୍ରକାଶିତ ହିସାବର ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ :

ବର୍ଷ ଶେଷ ତାରିଖ	ଲାଭ	ମୂଲ୍ୟ ହ୍ରାସ	ମୋଟ ଲାଭ	ବିଭାଜନ(କର ଛାଡ଼)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
	Rs (ଟଙ୍କା)	Rs (ଟଙ୍କା)	Rs (ଟଙ୍କା)	%
31 ମାର୍ଚ୍ଚ 1947	60,186	8,865	51,521	9
31 ମାର୍ଚ୍ଚ 1948	33,118	7,872	23,246	9
31 ମାର୍ଚ୍ଚ 1949	31,581	7,475	24,106	6
31 ମାର୍ଚ୍ଚ 1950	47,734	17,868	29,866	12
31 ମାର୍ଚ୍ଚ 1951	71,888	17,726	54,162	6
31 ମାର୍ଚ୍ଚ 1952	33,213	15,527	17,686	6
31 ମାର୍ଚ୍ଚ 1953	69,550	15,410	54,140	6

31 ମାର୍ଚ୍ଚ 1952 ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବର୍ଷର ହିସାବରେ ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ତିନୋଟି ପ୍ରସଙ୍ଗ ରହିଛି :-

	Rs (ଟଙ୍କା)
ପରିବହନ ଖର୍ଚ୍ଚ	10,605
ଆଇନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଖର୍ଚ୍ଚ	7,518
ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କୁ ଅନୁଦାନ ...	<u>10,000</u>
	<u>23,123</u>

ଦୁଇଟି ଅବଧି ଯଥା ମାର୍ଚ୍ଚ 1950 ପୂର୍ବରୁ ଏବଂ ଏହା ପରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପରିସଂଖ୍ୟାନକୁ ତୁଳନା କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଏହା ତିନୋଟି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା Rs. 28,123/- ଟଙ୍କାକୁ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 1952 ରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ବର୍ଷର ମୋଟ ଲାଭ ସହିତ ପିଛିଲା ଭାବେ ଯୋଡ଼ା ଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ; ଯଦି ଏଗୁଡ଼ିକ ଯୋଡ଼ା ଯାଇଥାନ୍ତା ତେବେ ମୋଟ ଲାଭ Rs. 17,686/- ଟଙ୍କା ପରିବର୍ତ୍ତେ Rs. 45,809/- ଟଙ୍କା ହୋଇଥାନ୍ତା । ଉକ୍ତ ପରିସଂଖ୍ୟାନଗୁଡ଼ିକର ତୁଳନାତ୍ମକ ଅଧ୍ୟୟନ ଦ୍ଵାରା ପୂର୍ବ ଅବଧି ତୁଳନାରେ ଦ୍ଵିତୀୟ ଅବଧିରେ ଅଧିକ ଆୟ ହୋଇଥିବା ଜଣାପଡ଼ିଛି । କିନ୍ତୁ ଏହା ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ କରାଯାଉଛି ଯେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟର ପରିସଂଖ୍ୟାନରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ସାମିଲ ରହିଛି ଏବଂ ଯଦି ସେଗୁଡ଼ିକୁ ହ୍ରାସ କରାଯାଏ, ତେବେ ମୋଟ ଲାଭ ପୂର୍ବ ଅବଧି ସହିତ ତୁଳନାତ୍ମକ ହେବ, କିନ୍ତୁ ଏହି ପ୍ରୟାସ ପାଇଁ କୌଣସି ସହମତ ତଥ୍ୟ ନାହିଁ ଏବଂ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ରଖାଯାଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀ ଉପରେ ଏହା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ତଥ୍ୟର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଉକ୍ତ ପରିସଂଖ୍ୟାନ ଉପରେ କରାଯାଇଥିବା ତର୍କକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।

ଏହାର ଫଳାଫଳ ହେଉଛି ଯେ ଭଡା ଦଲିଲ୍ ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରିମିୟମ୍ ଭାବରେ ଉକ୍ତ ରାଶିରେ ବଦଳାଇବା ପାଇଁ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକୃତରେ ପ୍ରିମିୟମ୍ ନୁହନ୍ତି ବରଂ କେବଳ ଭଡା ବୋଲି ଧରିନେବା ପାଇଁ ଆମ ପାଖରେ କୌଣସି ତଥ୍ୟ ରଖାଯାଇ ନାହିଁ ଯାହାକି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କିମ୍ବା ପରିସ୍ଥିତି ଗତ ହୋଇପାରେ । ବାସ୍ତବରେ, ଉପରୋକ୍ତ ପରିସ୍ଥିତି ଉକ୍ତ ବର୍ତ୍ତମାନ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରେ ।

ଫଳସ୍ବରୂପ ଆମେ ବିଚାର କରୁଛୁ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆୟ-କର ଅପିଲୀୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ବାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ଦେଇଛନ୍ତି । ଏହି ଆବେଦନକୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଏ ।

ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

ଅସ୍ତୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ବୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ତୁଷାର କାନ୍ତ ଗୋହିଁ

ଅନୁବାଦକ

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।